

Osiągnięcie celów sprecyzowanych na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r.

Materiał nauczania został zaplanowany na dwa semestry roku szkolnego.

W pierwszym semestrze nauczyciel i uczniowie wzajemnie się poznają.

Nauczyciel ustala poziom wiedzy uczniów i na tej podstawie dostosowuje sposób prowadzenia zajęć do zainteresowań, indywidualnych cech i możliwości ucznia. Wprowadza także podstawowe słownictwo charakterystyczne dla przedmiotu „Edukacja dla bezpieczeństwa”. Nauczyciel dąży różnymi sposobami do przełamywania takich barier, jak: wstyd, niezaradność, ułomność, brak umiejętności, które w sposób naturalny mogą występować wśród uczniów.

W semestrze pierwszym przewiduje się ćwiczenia praktyczne, które mają zniwelować obawy przed indywidualnym zaangażowaniem w udzielanie pierwszej pomocy. Różne inscenizowane sytuacje zagrożeń powinny przekonać ucznia do konieczności działania na rzecz innych. Sprzyja temu proponowany układ tematyczny.

W drugim semestrze nauczyciel dostarcza uczniom teoretyczne podstawy zasad bezpieczeństwa, wprowadza różnorodne ćwiczenia praktyczne i eksponuje indywidualne osiągnięcia ucznia, w tym także w działalności pozalekcyjnej.

Dzięki temu uczeń może świadomie uczestniczyć w działaniach zapewniających bezpieczeństwo w jego bezpośrednim otoczeniu i ograniczających występowanie zagrożeń.

Metody aktywizujące, które są stosowane na zajęciach:

– ćwiczenia praktyczne – pierwsza pomoc w różnych przypadkach zagrożeń indywidualnych i zbiorowych;

– ćwiczenia źródłowe – alarmowanie, analiza dokumentów kierowanych do ludności przez lokalne struktury zarządzania kryzysowego, regulaminu szkoły;

– dyskusje – problemy związane z zapewnianiem bezpieczeństwa sobie i społeczeństwu, psychologiczne skutki zagrożeń współczesnej cywilizacji;

– burza mózgów – tematy o zagrożeniach współczesnej cywilizacji;

– technika „dramy” – zajęcia o pierwszej pomocy przedmedycznej.

Istotne uzupełnienie treści nauczania, poza podręcznikiem i zeszytem ćwiczeń, stanowią materiały dodatkowe, których możemy szukać w mass mediach (np. wiele materiałów można przygotować w oparciu o programy telewizyjne) lub w internecie.

Układ tematyczny i przydział godzin:

1 Alarmowanie- 2

2–11 Pierwsza pomoc 16

12–24 Zagrożenia życia, zdrowia i mienia we współczesnej cywilizacji 13

Łącznie na realizację programu z uwzględnieniem zajęć wprowadzających i podsumowujących- 30 godzin.

Kryteria oceny wiedzy i umiejętności oraz zakres wymagań, dostosowane do „Wewnętrznego systemu oceniania” przyjętego w szkole.

celujący wykraczający

bardzo dobry dopełniający

dobry rozszerzający

dostateczny podstawowy

dopuszczający konieczny

Ocenie podlega:

wypowiedź ustna,

sprawdziany,

ćwiczenia praktyczne,

test semestralny,

prowadzenie zeszytu ćwiczeń,

dotatkowo dla zainteresowanych: aktywność w czasie zajęć, zaangażowanie poza programem w danym roku szkolnym – konkursy, zawody.

Ilość prac:

2 sprawdziany,

1 test semestralny,

zeszyt ćwiczeń (sprawdzany raz w miesiącu)

- minimum 2 ćwiczenia praktyczne.

Zasady poprawy:

- sprawdziany – według ustaleń „Wewnętrznego systemu oceniania”,
- ćwiczenia praktyczne – 2 razy,
- test – poprzez omówienie i zapisanie właściwych odpowiedzi.

W przypadku dłuższych nieobecności (ponad tydzień) uczeń ustala z nauczycielem dogodny termin do zaliczenia tematyki opuszczonych zajęć.

Za aktywność w czasie zajęć uczeń otrzymać może ocenę cząstkową,

Za udokumentowaną aktywność poza programem w danym roku szkolnym uczeń może mieć podwyższoną ocenę końcową o jeden punkt ponad poziom uzyskany w toku zajęć programowych.

Powyższe zasady są ustalane i zapisane w zeszytach ćwiczeń na pierwszych zajęciach w roku szkolnym.

Wymagania edukacyjne według przyjętych zasad oceniania

1. 2. Pierwsza pomoc

w przypadku

zagrożenia życia

lub zdrowia

człowieka

- wymienić podstawowe funkcje życiowe
- wskazać kolejne czynności łańcucha ratowniczego
- wymienić zasady, według których należy postępować w przypadku zaburzeń podstawowych funkcji życiowych
- opisać objawy urazów
- wyjaśnić, na czym polega organizacja miejsca wypadku
- opisać znaczenie, jakie dla osoby poszkodowanej ma wsparcie psychiczne
- zastosować w praktyce sposoby sprawdzania stanu świadomości poszkodowanego
- wykonać bezbłędnie, w odpowiedniej kolejności czynności ratownicze w przypadku stanów zagrożenia życia i zdrowia

2. 4. Wstrząs

pourazowy

- udzielić pierwszej pomocy w przypadku wstrząsu pourazowego
- wskazać przyczyny i objawy wstrząsów pourazowych
- wymienić i opisać rodzaje wstrząsów pourazowych
- określić objawy sygnalizujące pogłębianie się wstrząsu
- scharakteryzować okres pobudzenia
- omówić samodzielnie wybrane pozycje książkowe dotyczące problemu wstrząsów pourazowych
- wymienić miejsca, w których można uzyskać fachowe informacje na temat wstrząsów pourazowych

3. 5. Sposoby

ewakuacji

poszkodowanych

- zastosować techniki podnoszenia i transportowania poszkodowanych w różnych sytuacjach

- omówić różne sposoby odciągania i ewakuacji uszkodzonych
- objaśnić, jak ograniczyć obciążenie własnego kręgosłupa w przypadku podnoszenia uszkodzonych
- opisać, jak bezpiecznie układać uszkodzonego na noszach
- sporządzić prowizoryczne nosze za pomocą różnych metod
- kierować grupą z zastosowaniem różnych technik

17

Program nauczania

4. 6. Pierwsza pomoc

w przypadku

nagłych

zasłabnięć, omdleń

i utonięć

- przedstawić treść wezwania pogotowia lub lekarza
- zastosować pozycję bezpieczną
- omówić zasady pierwszej pomocy w przypadku omdleń, zasłabnięć i utonięć
- wymienić przyczyny zasłabnięć
- pokazać i opisać pozycje, jakie należy zastosować w przypadku różnych urazów
- opisać, jak zapobiegać zasłabnięciom i omdleniom
- wykonać bezbłędnie, w odpowiedniej kolejności czynności ratownicze w przypadku nagłego zasłabnięcia, omdlenia i tonięcia
- omówić samodzielnie wybrane pozycje książkowe dotyczące problemów zasłabnięć
- wymienić miejsca, w których można uzyskać fachowe informacje na temat nagłych zasłabnięć, omdleń i pierwszej pomocy tonącemu

5. 9. Urazy

spowodowane

prądem

elektrycznym

- udzielić pierwszej pomocy w przypadku porażenia prądem elektrycznym w różnych sytuacjach (dom, warsztat, pracownia, teren niezabudowany)
- omówić urazy spowodowane przez prąd elektryczny
- wymienić czynniki wpływające na urazy spowodowane prądem elektrycznym
- opisać charakterystyczne cechy oparzeń prądem elektrycznym
- opisać, w jakich przypadkach może powstać porażenie prądem stałym
- opisać, jak zmniejszyć możliwość urazu w wyniku wylądowań atmosferycznych
- wskazać w swoim najbliższym otoczeniu miejsca, w których istnieje szczególne zagrożenie porażenia prądem elektrycznym, oraz określić konkretne zasady przeciwdziałania im

6. 10. Oparzenia

chemiczne

- udzielić pierwszej pomocy w przypadku oparzeń chemicznych
- wskazać rodzaje zagrożeń, jakie występują przy udzielaniu pierwszej pomocy
- opisać poparzenia wymagające szczególnej troski
- opisać objawy oparzenia układu pokarmowego
- opisać czynności, które należy podjąć w przypadku urazów dróg oddechowych
- wymienić i opisać kolejne czynności w przypadku urazu gałki ocznej

7. 12. Złamania kości

i uszkodzenia

stawów

- udzielić pierwszej pomocy w przypadku złamania, zwichnięcia, skręcenia
- opisać zastosowanie podręcznych środków do unieruchomienia kończyn dolnych i górnych
- wskazać warunki i miejsca sprzyjające urazom
- wymienić objawy różnych złamań
- opisać przyczyny urazów w układzie kostno-stawowym
- rozróżnić i opisać złamania, zwichnięcia i skręcenia
- opisać najnowsze metody stosowane przy opatrywaniu urazów układu kostno-stawowego

8. 14. Panika i sposoby

jej zapobiegania

- określić, jak należy postępować w przypadku paniki, aby ograniczyć zagrożenie życia
- wymienić czynniki sprzyjające panicznym reakcjom tłumu oraz podać sposoby postępowania w takiej sytuacji
- scharakteryzować zjawisko paniki
- określić, w jaki sposób wyzwala się panika u poszczególnych osób
- opisać mechanizmy paniki oraz zagrożenia wynikające ze zbiorowych reakcji tłumu
- podać przykłady paniki w dziejach

18

Program nauczania

9. 16. Zagrożenia życia

i zdrowia podczas

powodzi

- opisać zagrożenia związane z powodzią
- wymienić czynności podczas ewakuacji powodziowej
- opisać zagrożenia, jakie stwarza woda
- podać metody ograniczania negatywnych skutków

powodzi

- opisać znaczenie wody w życiu człowieka
- wskazać podstawowe czynności biernej ochrony przeciwpowodziowej
- wskazać lokalne zagrożenia powodziowe
- dokonać analizy lokalnych zagrożeń związanych z wodą
- sporządzić indywidualny plan postępowania na wypadek lokalnych zagrożeń hydrologicznych
- wymienić czynności, które należy podjąć po ustąpieniu powodzi
- wymienić struktury centralne i lokalne zarządzania kryzysowego w przypadku powodzi

10. 18. Posługiwanie się sprzętem ppoż.

i postępowanie w wypadku pożaru

- wymienić przyczyny powstawania pożarów
- określić, jakie substancje można gasić wodą, a jakie nie
- wezwać telefonicznie pomoc do gaszenia pożaru
- omówić sposoby ochrony na wypadek pożaru
- dokonać podziału pożarów ze względu na rodzaj palącego się materiału
- opisać zasady ratowania ludzi, zwierząt i mienia
- określić stopień zagrożenia pożarowego we własnym domu
- scharakteryzować elementy profilaktyki przeciwpożarowej
- omówić istotę różnych zagrożeń pożarowych
- opracować instrukcję ppoż. konkretnego obiektu

11. 23. Oznakowanie

niebezpiecznych substancji

toksycznych i biologicznych

- nazwać tablice i znaki bezpieczeństwa
- wymienić rodzaje znaków bezpieczeństwa
- podać znaczenie poszczególnych rodzajów znaków
- opisać znaczenie znaków ewakuacyjnych, ochrony przeciwpożarowej, BHP oraz oznakowanie substancji toksycznych i biologicznych
- wyjaśnić, dlaczego należy dążyć do jednoznacznego rozumienia informacji
- opisać, czym wyróżniają się tablice i znaki BHP
- uzasadnić rozmieszczenie tablic i znaków bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania i nauki

12. 24. Główne zadania ochrony ludności

i obrony cywilnej

- określić podstawowe zadania

ochrony i obrony cywilnej
– wymienić powinności obywatelskie
w zakresie ochrony
i obrony cywilnej
– wymienić i opisać elementy
systemu krajowego ratownictwa
– scharakteryzować regulacje
prawne ochrony i obrony
cywilnej
– przedstawić funkcjonowanie
obrony cywilnej w poszczególnych
państwach
europejskich